

Մաշտոցի Արձագանք

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Յունիուր 2009 (ԺԶ տարիի թիւ 5)

Այս Թիւով՝

Փոխան Խմբագրականի՝ Էջ 2

Պարզութեան մեծութիւնը

Բացատրական բառարան Էջ 3-5

Ծրագալուց, Զրորինէք,
Աստուածայայտնութիւն, Ս. Գրիգոր
Աստուածաբան, Ս. Աթանաս
Աղեքսանդրիացի, Ս. Վահան
Գողթնացի

Տաղ Սուրբ Ծննդեան, Խորհուրդ մեծ
Էջ 6

Եկեղեցական բառարան: Էջ 7

Ի՞նչ կը նշանակէ Ծէս, Կիրակի,
Հոգեհանգիստ

Մաղթերգ՝ Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ
Կիրակօնօրեայ Դպրոցներու Էջ 8-9

Վերաբաղ Էջ 10-11

Յիսուս Քրիստոսի Ծննդեան
Աւետում, Յիսուս Քրիստոսի Ծնունդը
Խաղերու բաժին Էջ 12-15

Յիսուսի Ծնունդը

Յիսուսի Տաճար ընծայումը

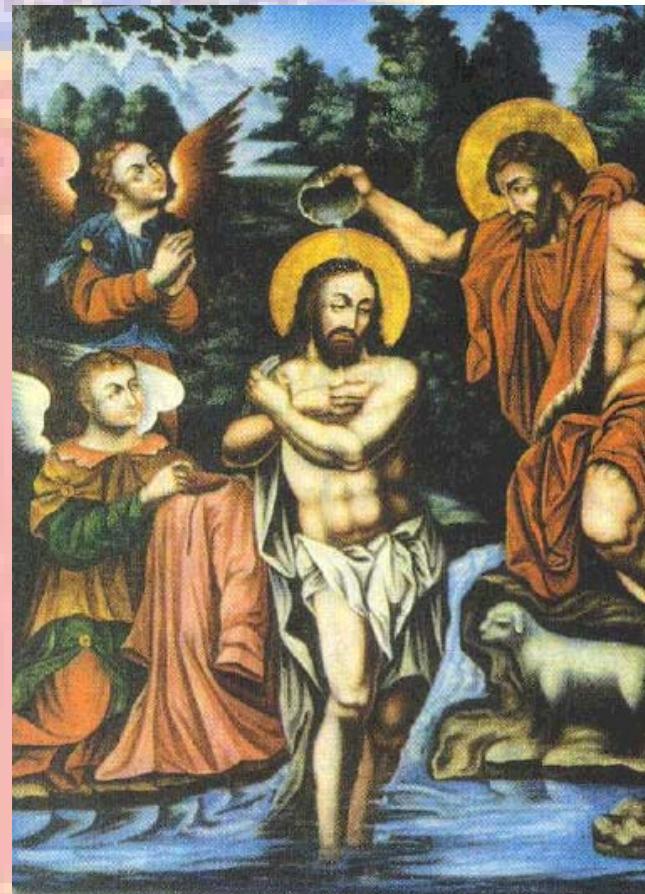
Եզակի գիրեր:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 16-19

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակօնօրեայ
Դպրոցներու 80-Ամեակ 1929 - 2009:
Էջ 20

Քրիստոս

Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ
Զեզի եւ Մեզի Մեծ Աւետիս

Մկրտութիւն

Յովնաթան Յովնաթանեան

Ամսուան Համարը

«Նոյն պահուն, երբ Յիսուս ջուրէն դուրս կ'ելլէր, տեսաւ Երկինքը բացուած եւ
Աստուծոյ Հոգին՝ որ աղաւնիի նման կ'իջնէր իր վրայ: Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ
որ կ'ըսէր.

– Ո՞ր’ն ես իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցալ:» Մարկոս 1.10-11

Փոխան Խմբագրականի

Պարզութեան մեծութիւնը

Մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի ծննդեան դրուագի այնքան նկարագեղ աւետարանական պատումին մէջ ամենէն յատկանշական եւ գրալիշ գիծերէն մէկն է պարզութեան, աղքատութեան, համեստութեան այն երեւյթը, որ ծննդեան պատմութեան կու տայ բացառապէս խորհրդալի եւ վեհիմաստ նշանակութիւն մը եւ նկարագիր մը:

Աստուած իր բնութեանը մէջ ընմրւնուած է **ՊԱՐՁՈՒԹԵԱՆ** ստորոգելիով: Ամէն ինչ որ իրմէ կը ճառագայթէ, սիրոյ ճաճանչումով, պա՛րզ է եւ պարզութեանը մէջ գեղեցիկ: Սէրը, խկական, վաերական սէրը պարզ է, այսինքն ճառագայթում բարութեան, ծառայութեան՝ անստուեր, անխառն, անսակարկ: Ծշմարտութիւնը, աստուածաբուխ իր բնութեանը մէջ, պարզ է. երբ հանդիպիս անոր, ամէն ինչ չինչ է, խաղաղ ու բերկրալի հոգիիդ մէջ: Գեղեցկութիւնը, պարզութեան եւ այլազանութեան շրջագիծէն ներս ներդաշնակութեան մէջ ունի իր աղբիւրը:

Մարդ էակն է որ յաճախ այդ պարզութիւնը կը մթագնէ զոհ երթալով այնպիսի ճաշակներու եւ ձգտումներու, որոնք իր բնութեանէն եւ կոչումնէն չեն բխիր, արուեստական են, կեղծ, խարուսիկ, բայց յաճախ ու արտաքնապէս գրալիշ: Մա՛րդն է որ յաճախ անհրաժեշտով չի գոհանար եւ կ'երթայ աւելորդին, վայելուշ ու պարզահիւս գեղեցկութեամբ չի յագենար, կամ կը ձանձրանայ, եւ կ'երթայ տարօրինակին, յաճախ այլանդակութեան, որ հովի եւ փրփուրի կեանք ունի: Մարդուն համար յաճախ բնական հաճելին կարծես բաւարար չի նկատուիր. կը մղովի երթալ անճոռնիին հասնող նորաձեւութեանց՝ որոնք արեւին պէս ամէն օր կը ծագին ու կը մարին այս աշխարհի երկու ծայրամասերուն վրայ, արեւելք ու արեւմուտք անուններով բնորոշուած: . . . Դա՛րձ դէպի պարզութիւն եւ բնականութիւն: Խուսափէ՛ արուեստական կենցաղակերպերէ, որոնք աւելորդ տարբերով կը բեռնաւորեն քեզ եւ կը խճողեն կեանքդ: Մերժէ՛ բնականութեան սահմաններէն անդին անցնող եւ կեանքիդ պարզութիւնն ու խաղաղութիւնը խանգարող շռայլութիւնները եւ երջանկութիւնդ խափանող հաճոյապաշտութիւնները: Աշխարհը մեզ կը փորձէ եւ փորձանքի կը մատնէ եթէ տեղի տանք անոր: Աստուած աղքատ ծնաւ իր մարմնեղ էն գոյառումին մէջ, որպէսզի հարստացնէ մարդը հոգեկա՞ն հարստութեամբ: Մենք մեր հիւթեղ էն հարստութեամբը շաղքատացնենք զԱստուած մեր կեանքին մէջ այնպիսի ապրելակերպով որ դառնայ այլամերժ ու վատահաղորդ սիրոյն ու բարիքին եւ ըլլայ դիւրընկալ հաճոյքին, շահին ու շռայլին, սնամէջ արժէքներու, որոնք կրնան շատ դիւրաւ մեզ առաջնորդել դէպի հոգեկան եւ ազգային սնանկութիւն: Հեռո՛ մնացիր քու աստուածային պատկերն ու հայկական կնիքդ աղարտել փորձող ու գառան մորթ հագնող գայլերէն. մի՛ դառնար սիրամարդ. եղիր սիրոյ մարդ՝ մարդասէր եւ աշխարհաշէն:

Գարեգին Բ. Կաթողիկոս
«Անժամանակը ժամանակին մէջ»
Անթիլիաս 1989

«Մաշտոցի Արձագանգ»

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակոսուայ Դպրոցի ամսաթերթ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակոսուայ Դպրոցի

կամաւոր խմբակը

Վերժին Գիւղթանեան, Թամար Գիզիրեան, Գարոլ Մանուկեան, Յասմիկ Նաճարեան, Շողիկ Նաճարեան, Յասմիկ Գանաճեան, Շաղիկ Պոյաճեան, Թորոս Պապիկեան

Յունուար ամսուան բացատրական տօնացոյց

- Եշ. 1 Ամանոր
 Բշ. 5 Շրագալոյց Սուրբ Ծննդեան
 Գշ. 6 Ս. ԾՆՈՒՆԴ - Աստուածայայտնութիւն
 Դշ. 7 Յիշատակ Մեռելոց
 Գշ. 13 Տօն Անուանակոչութեան Յիսուսի Քրիստոսի
 Եշ. 15 Տօն Ծննդեան Յովհաննէս Մկրտիչի
 Ծբթ. 24 Սուրբ հայրապետներու Աթանասի, Գրիգոր Աստուածաբանին
 Բշ. 26 Ս. Վահան Գողթնացիի
 Ծբթ. 31 Ս. Իսահակ Պարթեւ հայրապետին

Ծրագալոյց

Այսպէս կը կոչուի Աստուածայայտնութեան եւ Զատկի տօներուն նախորդող երեկոյան արարողութիւնը: Անունը ծագեր է «ճրագ լուցանել (վառել)» արտայայտութենէն, որովհետեւ եկեղեցւոյ մէջ երեկոյեան բազմաթիւ լապտերներ ու կանթեղներ կը վառին եւ պատարագ կը մատուցուի, որուն ընթացքին բոլոր հաւատացեալները վառող մոմեր կը բոնեն:

Ծրագալոյցի լապտերներու եւ մոմերու լոյսը կը խորհրդանշէ այն հոգեւոր լոյսի ճառագայթումը մեր մէջ, որ մեզի պարգևեց Փրկիչը իր տնօրինութիւններով:

Զրօրինէք

Այս արարողութիւնը հաստատուած է ի յիշատակ Քրիստոսի մկրտութեան: Այն կը կատարուի Աստուածայայտնութեան տօնին:

Հին ժամանակ շրօրինէքը կը կատարուէր գետերու կամ լիճերու ափին, իսկ այժմ՝ եկեղեցւոյ մէջ: Պատարագի աւարտին քահանան յատուկ ընթերցուածքներով, քարոզէն եւ աղօթքէն յետոյ խաչով կ'օրինէ մեծ տակառի մէջ լեցուած ջուրը, որ կը բաժնուի հաւատացեալներուն՝ իբրև սրբութեան խորհրդանշից եւ բժշկութեան միջոց:

Աստուածայայտնութիւն (Սուրբ Ծնունդ եւ Մկրտութիւն)

Մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի առաջին տնօրինութիւնները, որոնցմով Ան յայտնուեցաւ աշխարհին (Գաբրիէլ հրեշտակապետի աւետումը, Յիսուս Մանուկին ծնունդը, ութնօրեայ թլիատութիւնը, հովհաններու եւ մոգերու երկրպագութիւնը, քառասնօրեայ ընծայումը, ինչպէս նաև Յորդանան գետին մէջ մկրտուիլը եւ այլն) առաջին դարերուն կը տօնուէին միեւնոյն, Աստուածայայտնութիւն կոչուող մեծ տօնախմբական շրջանին:

Հետագային այս տօնի գրեթէ բոլոր յիշատակները առանձնացան՝ տարուայ մէջ բաժնուելով ըստ համապատասխան ամիսներու եւ օրերու: Մնացին միայն Ծնունդը եւ Մկրտութիւնը, որոնք ըստ Աւետարանին կատարուեր են նոյն օրը՝ երբ Յիսուս 30 տարեկան էր: Ըստ աւանդութեան այդ օրը Յունուար 6ն էր:

Աւելի ուշ, Ե. դարուն (451 թուին Քաղկեդոնի մէջ գումարուած չորրորդ Տիեզերական ժողովին որուն հայաստանեաց Եկեղեցին չմասնակցեցաւ) Յունական-Հռովմէական Եկեղեցին, Ծննդեան տօնը եւս անջատեց Մկրտութենէն եւ սկսաւ տօնել Դեկտեմբեր 25 ին (մոռցնել տալու համար այդ օրուան արեւի պաշտամունքի սովորութիւնը եւրոպայի մէջ) որ տարածում գտաւ ամբողջ աշխարհին մէջ: Սակայն Հայ Եկեղեցին հաւատարիմ մնաց հնագոյն աւանդութեան եւ մինչեւ այսօր Քրիստոսի ծննդեան եւ մկրտութեան յիշատակը միացեալ կը տօնէ Յունուար 6-ին՝ Աստուածայայտնութիւն անուանումով:

Գրիգոր Աստուածաբան (330 - 390)

Տիեզերական վարդապետ, իր ծմբավայրի ամունով կը կոչուի նաեւ Գրիգոր Նազիանզացի: Ան ծնաւ իր մօր աղօթքներով, որ արու զաւակ չունէր եւ այդ կը խնդրէր Աստուածմէ: Գրիգորը ուսանեցաւ Կեսարիոյ, Պաղեստինի, Սիրիա և Եգիպտոսում: Արթէնքի մէջ ստանալով փիլիսոփայական եւ հունական կրթութիւն: Արթէնքի մէջ անոր ընկերակիցն էր Բարսեղ Կեսարացին, եւ երկուքը մարդոց ուշադրութիւնը կը գրաւէին իրենց ժումկալութեամբ եւ ճգնութեամբ հիացմունք պատճառելով քաղաքի բնակչներուն: 361 թուականին քահանայ ձեռնադրուելով՝ ան դարձաւ Նազիանզի եկեղեցւոյ Առաջնորդը: Իսկ 381 թուականին նշանակուեցաւ Կոստանդնուպոլսոյ Եպիսկոպոս: Ան մասնակցեցաւ Բ. Տիեզերական ժողովին 381 ին Կոստանդնուպոլսոյ մէջ:

Ս. Գրիգոր Աստուածաբան
Երեւան, ձեռ. 7478 էջ 41ա, Յալսմատուք
XVI-XVII դդ., ծաղկող՝ Թորոս

Ս. Աթանաս Աղեքսանդրիացի
Երեւան, ձեռ. 7478 էջ 28բ, Յալսմատուք
XVI-XVII դդ., ծաղկող՝ Թորոս

Աթանաս Աղեքսանդրիացի (295 - 373)

Ս. Աթանաս ծներ է Եգիպտոսի Աղեքսանդրիա քաղաքին մէջ: Ծագումով Եգիպտացի էր, եւ փոքր հասակէն իր ծնողները զինք նուիրեր էին Աստուածոյ ծառայութեան: Իր մանկութենէն ունէր յառաջադէմ միտք եւ առաքինի վարք, որ Աղեքսանդրիոյ հայրապետը զինք դարձուց իր նոտարը եւ ապա սարկաւագ ձեռնադրեց: Ան Հայրապետին հետ մասնակցեցաւ 325 ի Նիկիոյ Տիեզերական ժողովին: Ս. Աթանաս ունեցաւ իր ներդրումը այդ ժողովի ընթացքին գրուած դաւանանքը: Ս. Աթանաս իր դաւանաբանական երկերով Ս. Գրիգոր Աստուածաբանը իրաւամբ զայն կը կոչէ Տիեզերական եկեղեցւոյ սիւներէն մին:

Հովհաննես Երկրպագութիւնը

Յիշատակութիւն Սուրբ Վահան Գողթնացիի Յունուար 26

Արաբական տիրապետութեան շրջանին, բազմաթիւ հայ իշխանները ու անոնց զաւակները գերի տարուեցան Դամասկոս հոն կրթուելու համար իսլամական հաւատքի մէջ ու արաբ դառնալու համար։ Տարագրուող մանուկներու կարգին կը գտնուէր Գողթնի Խոսրով իշխանի որդին, չորս տարեկան Վահանը։ Արաբները անոր անունը փոխելով զայն կոչեցին Վահաաւ։

Վահան, իր ուշիմութեան շնորհիւ արժանացաւ յատուկ խնամքի ու դարձաւ Օմար ամիրապետին նախասիրած արքունի պաշտօնեան։

Յովհան Օձնեցի կաթողիկոս իր Դամասկոս այցելութեան ընթացքին արտօնութիւն խնդրեց Օմար ամիրապետէն որ հայ տարագիր իշխանները վերադառնան հայրենիք ու յաջողեցաւ ձեռք ձգել այդպիսի արտօնութիւն։ Վահան որ թէեւ իսլամ կրօնքին մէջ մեծած էր, իմացած էր թէ ինք հայ Իշխանի մը որդին էր։ Հետեւաբար, ինք եւս փափաքեցաւ վերադառնալ Հայաստան, խոստանալով ամիրապետին վերադառնալ Դամասկոս իր հօրենական կալուածները ժառանգելէ ու հայրենի հողը տեսնելէ անմիշապէս ետք։

Վահան իր հայրենի գաւառը հասնելէ ետք տեղեկացաւ Օմար ամիրապետին մահուան մասին ու որոշեց մնալ Հայաստան ու վերագտնել իր քրիստոնեայ հաւատքը։

Վահանի քրիստոնեայ դառնալու լուրը երբ Դամասկոս հասաւ, օրուան ամիրապետը որոշեց ձերբակալել զայն ու դատել։ Ու այսպիսով սկիզբ առաւ հալածանքի երկար շրջան մը ուր Վահան, թափառելով Հայաստանի զանազան կողմերը, ժամանակաւոր կերպով

կ'ապաստանէր զանազան շրջաններու վաճքերէն ներս ապա կը ստիպուէր տեղափոխուիլ չվտանգելու համար տեղի վանականներն ու բնակիչները։ Այս թափառական վիճակի վերջին հանգրուանը հանդիսացաւ Սիփան լերան ստորոտը գտնուող Երաշխաւորաց վաճքը, որուն մեծաւոր Հայր Արտաւագոյն պատսպարեց ու քաջալերեց զինք։

Գիտնալով հանդերձ թէ իսլամութենէն հրաժարող անձը մահուամբ կը պատժուէր, Վահան որոշեց ներկայանալ Հեղամ ամիրապետին, յայտնել անոր իր քրիստոնեայ ծագումը ու քրիստոնեայ հաւատքին հաւատարիմ մնալու փափաքը։ Ամիրապետին մեծ խոստումները ապարդիւն մնացին ու Վահան մերժեց որեւէ ձեւով հրաժարիլ իր քրիստոնեայ հաւատքէն։

Վահան Գողթնացիի նահատակութիւնը այլ օրինակ մըն է հերոսական կեցուածքի մը ըստ որուն քրիստոնեայ հաւատացեալներ հաստատուն մնացած են իրենց հաւատքին հանդէպ ու մերժած ուրանալ զայն։ Անոնց յիշատակը վառ կը մնայ միայն երբ իրենց նահատակութիւնը արժեւորենք մենք եւս կառչած մնալով մեր հաւատքին ու ապրելով իրբ Քրիստոսի սիրով ու հաւատքով շնորհուած հաւատացեալներ։

**Գողթն գաւառը կը գտնուի
Նախիջեւանի մէջ որ
ներկայիս Ատրապէյճանի
տիրապետութեան տակ
է։ Անոր քաղաքներէն են
Տիգրանաւան եւ Ագուլիս :**

Տաղ Սուրբ Ծննդեան

Այսօր տօն է սուրբ ծննդեան, աւետի՞ն
Տեառըն մերոյ եւ յայտնութեան,
աւետի՞ն:

Այսօր Արեւն արդարութեան, աւետի՞ն.
Երեւնեցաւ ի մէջ մարդկան, աւետի՞ն:

Քրիստոս ծընաւ եւ յայտնեցաւ:

Այսօր սուրբ կոյսն անապական,
աւետի՞ն
Ծընաւ եբեր զանմահ Արքայն,
աւետի՞ն:

Այսօր հրեշտակք յերկնից իշեալ,
աւետի՞ն.

Հնդ մեզ օրինեն զանմահ Արքայն,
աւետի՞ն:

Քրիստոս Ծընաւ եւ յայտնեցաւ:

Խորհուրդ մեծ

Ո՞վ չի գիտեր Սուրբ Ծնունդի մասին
գրուած ամենածանօթ այս շարականը որ կը
հնչէ ամէն տարի խթման գիշերը աւետելու
համար Յիսուսի ծնունդը: Այս շարականին
հեղինակն է Մովսէս Քերթող Հայրապետ
որ զայն գրած է 441 թուականին: Ահա
այդ շարականին բառերը գրաբար եւ անոնց
թարգմանութիւնը՝ աշխարհաբար:

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի
որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ.
Հովհանք երգեն ընդ հրեշտակս
տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ
ի Բեթղեհեմ քաղաքի.
Որդիք մարդկան օրինեցէք,
զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի
ի խանձարուս պատեցաւ.

Ոչ մեկնելով ի Հօրէ
ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

ԱԱԱԱԱԱ

Սքանչելի եւ մեծ խորհուրդ է,
որ այսօր յայտնուեցաւ.
Հովհանքերը հրեշտակներու հետ կ'երգեն,
աշխարհին աւետիս կու տան:

Ծնաւ նոր արքայ
Բեթղեհեմ քաղաքին մէջ.
Ով ժողովուրդ, մարդիկ, օրինութիւն տուէք
որովհետեւ Ան մեզի համար մարմնացաւ:

Երկնքին եւ երկրին վրայ Անբաւելին խանձո
արուրներու մէջ փաթթուեցաւ.
Առանց բաժնուած ըլլալու Հօրմէն,
սուրբ մսուրին մէջ բազմեցաւ:

Եկեղեցական բառարան

ԾԷՍ

Եկեղեցւոյ մէջ կատարուած աստուածապաշտութիւնը կը գործադրուի ըստ աւանդաբար սահմանուած կարգի, համապատասխան ծեներով ու շարժումներով, հագուստներով եւ առարկաներով, որոնց ամբողջութիւնը կը կոչուի ծէս կամ ծիսակատարութիւն: Ծէսը կարելի չէ բաժնել աստուածապաշտութեան խորհուրդէն՝ զայն համարելով սուկ արտաքին ծեւ եւ հանդէս: Ծիսական առարկաները, զգեստները, արարողութեան եղանակները իրենց հիմք ունին Աստուածաշունչի եւ աստուածապաշտութեան էութեան մէջ: Բոլոր ծիսական առարկաներն ու զգեստները ունին իրայատուկ իմաստ եւ խորհուրդ եւ օրհնուած են յատուկ արարողութեամբ եւ իբրեւ սրբութիւն՝ երբէք չեն գործածուիր ունէ այլ նպատակով:

Կ Կ

Կիրակի

Նախկին ժամանակներուն ան կը կոչուէր Մէկշաբթի: Քրիստոս այդ օրը յարութիւն առած ըլլալով Մէկշաբթին ստացաւ նոր իմաստ եւ անոն՝ Կիրակի որ յունարէն կը նշանակէ Տէրունական: Ինչպէս գիտենք, Յիսուսի յարութեան 50րդ օրը հանդիպող Կիրակի օրը Հոգեգալուստը տեղի ունեցաւ երբ քրիստոնեաները նորոգուեցան եւ ճաշակեցին երկնային կեանքի բարիքները:

Այսպէս, Կիրակին դարձաւ անհամենատ մեծ եւ կարեւոր օր, որ կը խորհրդանշէ ապագայ յափառենական խաղաղութիւնը: Այս պատճառով, Եկեղեցւոյ համար վերածուեցաւ կենցաղի հոգերէն հանգստանալու եւ ամբողջ ովին Աստուծոյ նուիրուելու օրուակ, ինչպէս հրեաներու համար Շաբաթն էր: Առաջին քրիստոնեաները կը հաւաքուէին ամէն

Կիրակի եւ միասին կը ճաշէին «սիրոյ ճաշ»: Այս հաւաքոյթները ժամանակի լնթացքին զարգացան եւ վերածուեցան Կիրակի օրերու պատարագի արարողութեան, իսկ սիրոյ ճաշը վերածուեցաւ պարուան «մաս»ին: Հստ սուրբ վարդապետներու Յիսուսի երկրորդ գալուստը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի օր մը:

Հ Հ

Հոգեհանգիստ

Այսպէս կը կոչուի Քրիստոսով նշած, այսինքն քրիստոնեական հաւաքոյթ ապրած եւ մահացած հոգիներու համար կատարուող աղօթքի կարգը որ սահմանուած է սուրբ հայուերու կողմէ: Ննջեցեալները չեն մոռցուիր հաւատացեալներու աղօթքներու եւ խնդրուածներու մէջ որովհետեւ անոնց հոգիները կենդանի են եւ կը շարունակեն Եկեղեցւոյ անդամները մնալ երկինքի մէջ «կը կոչուին Յաղթական Եկեղեցի ճիշդ ինչպէս որ այս աշխարհին վլայ գտնուող հաւատացեալները կը կոչուին Զինուորեալ Եկեղեցի»: Անոնց յիշատակը պահելը ոչ թէ արտաքին յարգանքի տուրք է այլ անոնց հետ անտեսանելի, սակայն իրական հաղորդակցութեան վկայութիւն: Հոգեհանգստեան աղօթքներու միջոցաւ ննջեցեալի հոգիին փրկութեան համար խնդրելով, քրիստոնեան կ'արտայալու իր սէրը անոր հանդէպ ինչպէս նաեւ կ'ամրապնդէ իր հաւաքոյթը հանդերձեալ կեանքի նկատմամբ: Հոգեհանգստեան արարողութիւնը սովորաբար կը կատարուի Ս. պատարագէն ետք սակայն անկախ է անկէ եւ կրնայ կատարուիլ նաեւ այլ ժամանակ:

**Մաղթերգ
Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

Խոսք՝ Կարապետ Փափազեան

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին
Մենք սաներն ենք լուսաբաղձ,
Կայծերու պէս լուսածին
Ցայտած՝ սրտէն պերճ նախնեաց:
Ուստի քալենք անխըռով,
Ո՞վ հարազատ զարմ արի,
Հաւատաւոր գընացքով՝
Լոյս-աղբիւրին ցանկալի:

Եկեղեցին սրբազգեաց՝
Ժառանգ անգին, հրաշափառ,
Մեր խոյանքին վերասլաց
Թափին է խիզախ բոցավառ.
Հայ մըշկահոտ սրբութեան
Բոյրովն օծած մեր հոգին,
Մեր երթին մէջ յաղթական՝
Թումբերն ամէն պիտ' փըշրի՛ն:

Կէցցե՛ն յաւերժ, անսասան,
Հիմնադիր եւ բարերար ,
Կիրակնօրեայ լուսոյ տան
Զահակիրներ վեհափառ:
Հնչեցէ՛ք յար, ծնծղանե՛ր
Մեր սրտերուն ցնծագին,
Որ վառ մընայ դարեր դեռ՝
Սրբաճաճանչ Հայ հոգին...:

**Մաղթերգ
Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու**

Երաժշտութիւն՝ Ցակոր Նալպանտեան

Չափաւոր

A musical score for piano in 4/4 time. The score consists of four staves of music, each with a treble clef and a bass clef. The first staff is labeled "PIANO". Measure numbers 1, 5, 9, and 13 are indicated at the beginning of each section. The music features various note values including eighth and sixteenth notes, and rests. Measure 13 concludes with a "Fine" marking.

Վերաբաղ

Յիսուս Քրիստոսի ԾԱՆԴԵԱՆ ԱԼԵՏՈՒՄԸ

Մարիամ Աստուածածին

Նազարէթ փոքրիկ քաղաքին մէջ կ'ապրէին արդար ու պարկէշտ ամուսիններ՝ Յովակիմն ու Աննան: Յովակիմը մեծ ու հարուստ մարդ էր Դափիթ թագաւորի տոհմէն, իսկ Աննան համեստ ու ազնիւ կին մըն էր: Անոնք երկար տարիներ երեխայ չէին ունենար: Երբ արդէն տարիքով բաւական մեծ էին Աստուած անոնց աղջիկ երեխայ պարգևեց զոր անուանեցին Մարիամ:

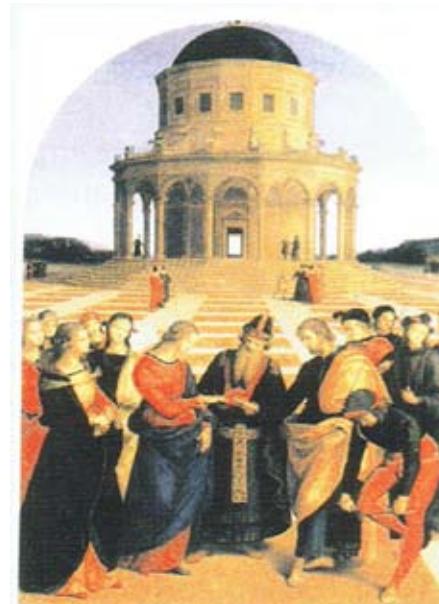
Յովակիմն ու Աննան որոշեցին իրենց դուստրը ընծայել տաճարին: Երբ Մարիամը դարձաւ երեք տարեկան, ծնողները նույներով եւ հանդիսաւոր ձեւով անոր տաճար տարին այնտեղ կրթուելու եւ ծառայելու: Փոքրիկ աղջիկը տաճարին մէջ կը մեծնար անբիծ աղաւնի նման: Ան թել կը մանէր եւ ասեղնագործութիւն կ'ընէր: Մարիամը խելացի էր, բարի, խոնարի եւ օրուայ մեծ մասը նույիրած էր աղօթքի եւ ընթերցանութեան: Մարիամի ծնողները շուտ մահացան, երբ ան մեծցաւ զինք նշանեցին Նազարէթի մէջ ապրող Յովսէփի անունով ատաղձագործի մը հետ:

Հրեշտակի ալետիսը

Օր մը Մարիամը տաճարի համար վարագոյր կարելու թել կը մանէր, յանկարծ յայտնուեցաւ Աստուծոյ ուղարկած Գաբրիէլ հրեշտակը եւ յայտնեց որ Մարիամը որդի մը պիտի ունենայ եւ անոր անունը պէտք է Յիսուս դնէ: Ան պիտի ըլլայ սուրբ եւ ամէնազօր եւ համայն մարդկութիւնը պիտի փրկէ իրենց մեղքերէն: Այսինքն՝ ան էր այն Փրկիչը որուն մասին հին կտակարանի մարգարէները մարգարէացած էին:

Սկիզբը Մարիամը վախցաւ յետոյ զարմացաւ հրեշտակի խօսքերուն որովհետեւ ան նշանուած էր եւ դեռ ամուսնացած չէր: Սակայն հրեշտակը բացատրեց, որ Յիսուսը սովորական երեխայ պիտի չըլլար, ան պիտի ծնէր Սուրբ Հոգիէն եւ Աստուծոյ որդի պիտի կոչուէր իսկ Աստուծոյ համար անկարելի ոչինչ կար:

Գաբրիէլ հրեշտակը երեւցաւ նաեւ Մարիամի նշանածին՝ Յովսէփին: Հրեշտակը անոր պատուիրեց կնութեան առնել Մարիամը: Բարի եւ արդար Յովսէփը կատարեց այնպէս ինչպէս հրեշտակը իրեն պատուիրեց:

Մարիամի նշանադրութիւնը

Ալետումը

Յիսուս Քրիստոսի Ծնունդը

Մարդահամարը

Մօտ երկու հազար տարի առաջ, Հոռոմի Օգոստոս կայսրը որոշեց մարդահամար ընել: Կորաբանչիւր բնակիչ պարտաւոր էր երթալ իր ծննդավայրը: Յովսէփին ու Մարիամը նոյնպէս պէտք է մասնակցէին մարդահամարին: Այդ նպատակով անոնք մեկնեցան Յովսէփի ծննդավայրը՝ Բէթլեհէմ: Այդ քաղաքը շատ հեռու էր Նազարէթին: Անոնք ստիպուած էին երկար ճամբայ երթալ: Երբ Բէթլեհէմ հասան իշեւաններուն մէջ տեղ չգտան, որովհետեւ բոլոր սենեակները գրաւուած էին: Անոնք ստիպուած իշեւաննեցան քառայրի մը մէջ: Նոյն գիշերը Մարիամը որդի ունեցաւ: Երեխան խանձարուրով փաթթեցին ու մսուրի մէջ դրին: Մանուկը անուաննեցին Յիսուս՝ հրեշտակին պատուէրին համաձայն:

Հովհաններու Այցը

Բէթլեհէմի շուրջը տարածուած էին կանաչ մարգագետիններ ուր հովհաններ իրենց ոչխարհները կ'արածէին: Յիսուս քրիստոսի ծննդեան գիշերը անոնք երկնքին մէջ վառ լոյս տեսան: Յանկարծ յայտնուեցաւ հրեշտակը եւ ըսաւ որ մեծ ուրախութեան աւետիս կ'ուտայ իրենց, որովհետեւ Բէթլեհէմի մէջ ծնաւ Աստուծոյ որդին որ աշխարհ եկեր է մարդոց փրկութեան համար:

Հովհանները գացին եւ քառայրին մէջ գտան Մարիամը, Յովսէփը եւ մսուրին մէջ դրուած նորածին Յիսուսը: Հովհանները մօտեցան եւ խոնարհութիւն ըրին եւ պատմեցին հրեշտակի աւետիս մասին:

Աստուած Յիսուս Քրիստոսի ծննդեան համար ոչ թէ շքեղ պալատ այլ հասարակ տեղ ընտրեց: Ան առաջ հասարակ մարդոց՝ հովհաններուն յայտնեց մանուկին ծննդեան մասին:

Մոգերու երկրպագութիւնը

Յիսուս Քրիստոսի ծննդեան ետք երկնքի մէջ մեծ եւ փայլուն աստղ մը յայտնուեցաւ որուն նմանը մարդիկ չէին տեսեր: Բէթլեհէմին շատ հեռու կ'ապրէին երեք հարուստ եւ իմաստուն մարդիկ որոնք մոգեր կը կոչուէին: Երբ անոնք տեսան նորայացտ աստղը, հասկցան որ ծներ է մարգարէներու կանխատեած փրկիչը: Անոնք փափաքեցան այցի երթալ սակայն չէին գիտեր ուր էր ան: Փայլուն աստղը մոգերուն առաջնորդեց այն տեղը ուր Յիսուս Քրիստոս ծներ էր: Հոն հասնելով անոնք ծունկի եկան եւ թանկարժէք նուէրներ՝ ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռս տուին մանուկին եւ վերադարձան իրենց երկիրները:

Փախուստ դէպի Եգիպտոս

Յիսուսի ծնած երկրին մէջ կ'իշխէր Հերովդէս անունով թագաւոր մը: Մինչեւ Բէթլեհէմ հասնիլը մոգերը հիւրընկալուեցան այդ թագաւորի մօտ: Երբ ան լսեց որ Բէթլեհէմի մէջ ծներ է Փրկիչը, որուն թագաւոր կ'անուանեն, ան կարծեց թէ մանուկը զինք պիտի փոխարինէ որպէս թագաւոր եւ Հերովդէս որոշեց սպաննել Յիսուս մանուկը: Ան մոգերուն ըսաւ որ երբ գտնեն մանուկը իրեն եւս տեղեկացնեն որպէսզի ինքն ալ այցելէ անոր: Սակայն Հերովդէս սուս կը խօսէր, ան այս ձեւով կ'ուզէր գտնել եւ սպաննել Յիսուս մանուկը:

Գիշերը հրեշտակը երեւցաւ մոգերուն զգուշացուց զանոնք չայտնելու Յիսուս մանուկի գտնուած վայրը: Նոյն հրեշտակը պատուիրեց Յովսէփի որ ան Մարիամի եւ Յիսուս մանուկի հետ փախչի Եգիպտոս եւ որոշ ժամանակ այնտեղ ապրի: Յովսէփ այդպէս ըրաւ:

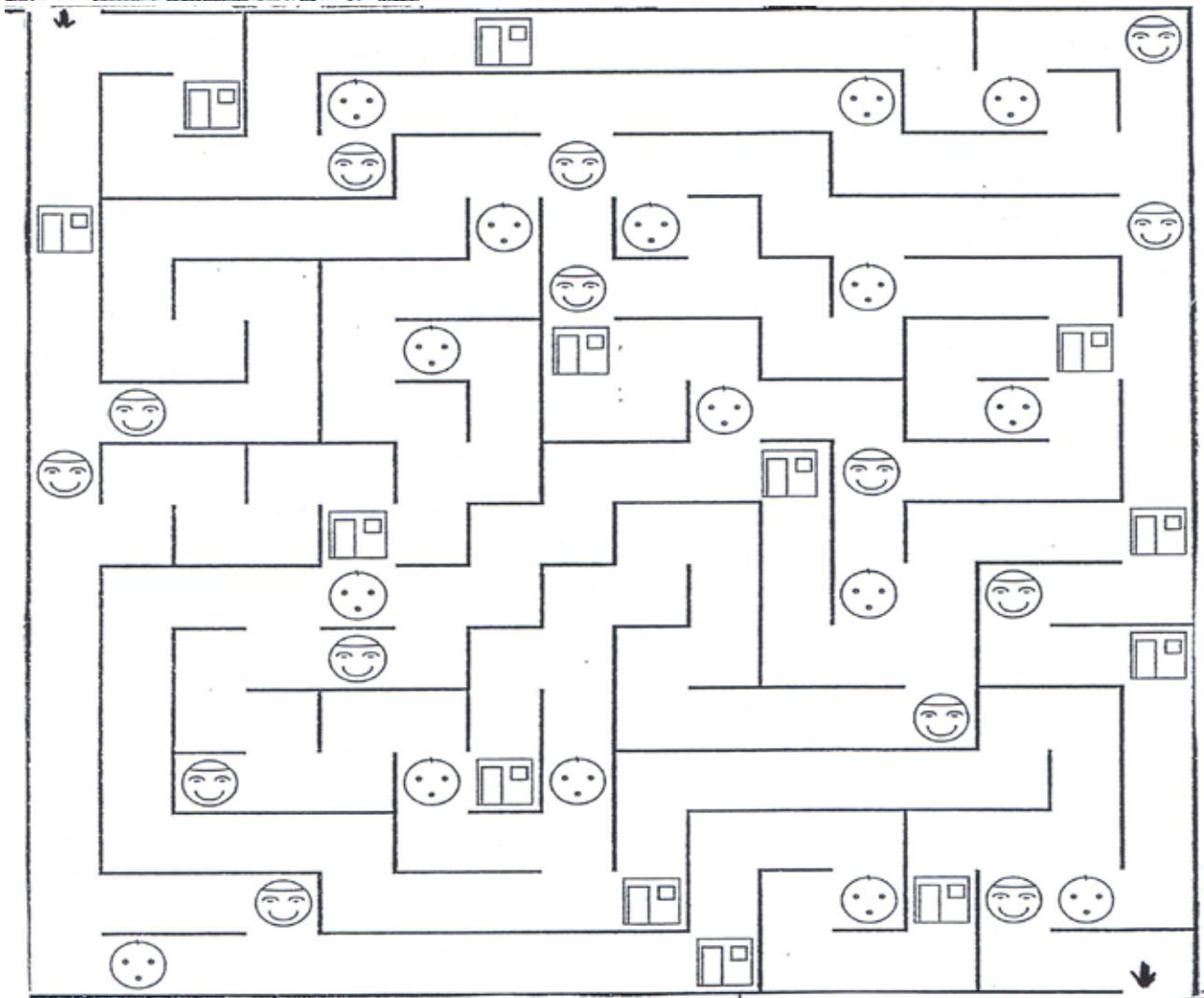
Երբ Հերովդէսը մահացաւ, հրեշտակը կրկին յայտնուեցաւ Յովսէփին եւ պատուիրեց վերադարձան հայրենիքը: Յովսէփ, Մարիամի եւ Յիսուս մանուկին հետ վերադարձաւ Եգիպտոսէն եւ բնակեցաւ Նազարէթ քաղաքին մէջ:

Յիսուսի Ծնունդը
Ղուկաս 2:1-21

Եկուր Բէթլեհէմ երթանք եւ տեսնենք պատահածը, այն
ինչ որ Տէրը մեզի յայտնեց:

Օգմէ հովհանքուն որ գտնեն Յիսուս մանուկը:

Տուն մը: Մէջէն կրնանք անցնիլ եւ յառաջանալ:

Սխալ մանուկ մը: Ետ դարձէք:

Մէկը որ ձեզի ճամբան ցոյց կուտայ: Յառաջացիր

Յիսուսի Տաճար Ընծայումը
Ղուկաս 2:22-38

Յովսէփն ու Մարիամը մանուկ Յիսուսը Երուսաղէմ տարին Տիրոջ ընծայելու: Հոն էր նաեւ Փանուէլի աղջիկը՝ Աննա մարգարէուիին, որ Ասերի ցեղէն էր:

Տաճարէն չէր հեռանար, այլ գիշեր ու ցերեկ ծոմապահութեամբ եւ աղօթքով անցնելով՝ զԱստուած կը պաշտէր: Արդ ինք ալ նոյն ժամուն գալով

— — — — — — — — :
1 2 3 4 5 6 7 8 9   10 11 12 13 14

Իրաքանչիւր թիւի համապատասխան համար շրջանակի մէջ առ ճիշդ կամ սխալ սիւնակի գիրը, եւ զայն վերի գծիկներուն մէջ գրելով գտիր պատասխանը:

Ի՞նչ ըրաւ Մարգարէուիին՝

- 1 - Յիսուս մանուկը տարին Երուսաղէմ
- 2 - Յիսուս տարին մանուի բժիշկին
- 3 - Յիսուս ներկայացուցին Մովսէսին
- 4 - Մարիամ եւ Յովսէփի Յիսուսը ընծայեցին Տիրոջ
- 5 - Սիմոն տաճարին մէջ տատրակ կը ծախէր
- 6 - Սիմոն գիրկը առաւ մանուկ Յիսուսը
- 7 - Յիսուս եւ իր ծնողը վերադարձան Անտիոք
- 8 - Սուրբ ընտանիքը կառքով ճամբորդեց
- 9 - Տաճարին մէջ էր նաեւ Աննա մարգարէուիին
- 10 - Մարիամ, Յովսէփ եւ Յիսուս վերադարձան Նազարէթ
- 11 - Սիմոն օրինեց Սուրբ Ընտանիքը
- 12 - Աննա երիտասարդ մարգարէուիի մըն էր
- 13 - Աննա տիսրեցաւ երբ մանուկը տեսաւ
- 14 - Ան մանուկին մասին կը խօսէր

Ճիշդ

Սխալ

գ	ա
թ	ո
գ	ի
ո	դ
ե	ւ
թ	զ
է	ի
ո	ւ
ց	թ
ս	ժ
ի	ւ
լ	թ
իւ	ո
շ	ծ

Յիսուսի Տաճար ընծայումը
Ղուկաս 2:22-38

Արդար եւ աստուածավախ մարդ մը կ'ապրէր Երուաղէմի մէջ։ Սուրբ Հոգին վստահեցուցած էր զինք Տիրոջ Օծեալը չտեսած պիտի չմեռնէր։

Սուրբ Հոգին առաջնորդուած՝ անիկա տաճար գնաց երբ Մարիամ եւ Յովանէի մանուկ Յիսուսը տաճար բերին Տիրոջ ընծայելու համար։

Ո՞վ էր այդ մարդը։

Անունը գտիր գիրերու շարքէն պակսող գիրը գրելով

շ	պ	շ	ո	վ		ս
թ	ժ	լ	ի	ծ		
ճ	յ	ն	շ	ո		
ն	շ	շ	պ	շ		
ճ	մ	յ	շ	ո		

- - - - -

Ան գիրկը առաւ փոքրիկը եւ զԱստուած

ա	բ	դ	ե	զ		գ
մ	յ	ն	շ	շ		
ի	ծ	կ	ձ	ո		
օ	ֆ	բ	գ	դ		
ա	գ	դ	ե	զ		
օ	ֆ	բ	գ	դ		
ճ	մ	յ	շ	ո		
գ	դ	զ	է	ո		
տ	ր	լ	փ	բ		

- - - - - - - - -

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Դեկտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտեզի անկիւն
հովիւներ, հրեշտակը, աւետիս, Փրկիչը,
Օծեալ, խանձարուրով, խաղաղութի՛ն,
հաճութիւն

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. ա. Յունուար 6
2. բ. Բեթղեհէմ
3. գ. Հերովդէս
4. դ. Հրեշտակները իրենց լուր տուին
5. Մարիամ
6. ա. Երկնքին մէջ աստղը տեսան
7. բ. Ուսի, Կնդրուկ եւ զմուռս
8. գ. Եգիպտոս
9. Նազարէթ
10. Միտոն

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. բ. Ս. Ստեփանոս նախավկայ
2. ա. Ս. Յակոբ Մծբնայ հայրապետ
3. բ. ոչ
4. դ. Առաքեալներուն գործերը
5. Արգար
6. Խաչվառ
7. 23
8. Յունիս 2008 Անթիլիաս, Սեպտեմբեր 2008 Էջմիածին
9. լոյս, խաւար

10. 2009

Երկրորդականի անկիւն

1. բ. Ս. Ստեփանոս
2. դ. Որոտման որդի Ս. Յակոբ
3. ա. 325 Նիկիա բ. 381
- Կոտանդնուպոլիս գ. 431 Եփեսոս դ. 451
Քաղկեդոն
4. ա. Հայր բ. Որդի գ. Ս. Հոգի դ. Եկեղ
եցի ե. Մկրտութիւն զ. Ապաշխարութեամբ
մեղքերու թողութիւն, է. Մեռելոց
Յարութիւն ը. Վերջին դատաստան թ.
Երկինքի թագաւորութիւն ժ. Յահտենական
Կեանք
5. Եկեղեցի
6. ա. Մի բ. Սուրբ գ. Ընդհանրական դ.
Առաքելական
7. ա. Զինուորեալ բ. Յաղթական
Անդրանկաց Ժողով
8. ա. Յիսուս բ. Մկրտութիւն, Դրոշմ,
Ապաշխարութիւն, Հաղորդութիւն, Պասկ
կամ ամուսնութիւն, Զեռնադրութիւն, Կարգ
Հիւանդաց կամ վերջին Օծում
9. Վերստին Ծնունդ
10. օծեալներ կամ կնքուածներ

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

ը	թ	դ	զ	ե	գ	է	բ	ա
ե	զ	գ	ա	թ	է	դ	թ	ը
ա	թ	է	դ	թ	ր	ե	զ	զ
զ	ը	ա	թ	է	դ	գ	ե	թ
թ	գ	ե	թ	ա	զ	թ	է	դ
դ	է	թ	զ	թ	ե	ա	զ	թ
թ	դ	զ	ե	գ	ա	թ	ր	ը
է	ե	թ	դ	թ	զ	ա	գ	դ
զ	ա	թ	է	զ	թ	դ	դ	թ

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

ե	գ			զ	ա
դ	թ	զ	ա	ե	լ
		ե	ա		
		է	դ		զ
լ	թ			է	գ
զ				բ	
				դ	
				բ	
				դ	
				բ	
				դ	
				բ	
				դ	
				բ	

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտէզի անկիւն

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դարոցները
հիմնուեցաւ ----- թուականին եւ 2009-ին կը տօնէ իր -- ամեակը

Ամբողջացո՞ւր ըստ Մատթէոսի Աւետարանին 2.9-12

Իրահանգը, աստղը, առաջնորդեց, երկրպագեցին, ոսկի, կնդրուկ,
զմուռս, երազի

Թագաւորին այս ----- լսելէ ետք, մոգերը մեկնեցան:
Անոնք չափազանց ուրախացան, երբ կրկին տեսան այն -----, որ
արեւելքի մէջ տեսեր էին. Եւ ահա աստղը -----զիրենք մինչեւ
որ եկաւ ու կեցաւ այն վայրին վրայ ուր երեխան կը գտնուէր: Երբ տուն
մտան, տեսան երեխան իր մօրը՝ Մարիամին հետ, եւ մինչեւ գետին
խոնարհելով ----- մանուկին: Ապա բացին իրենց արկդերը
եւ Յիսուսի ընծայեցին իրենց նույրները՝ -----, -----
եւ -----:

Յետոյ ուրիշ ճամբով գացին իրենց երկիրը, առանց Հերովդէսի
հանդիպելու, ինչպէս որ Աստուած ----- մը մէջ հրահանգեց
իրենց:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. և Գ. դասարաններու անկիւն

1. Ո՞ր օրը որոշուեցաւ Ցիսուս
Մանուկին անունը:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Յունուար 13
- Դ.- Դեկտեմբեր 25

2. Ի՞նչ կը կոչենք Ցիսուս Մանուկին
անունին տօնը:

-

3. Ցիսուս ո՞ր օրը մկրտուեցաւ:

- Ա.- Յունուար 6
- Բ.- Յունուար 1
- Գ.- Յունուար 13
- Դ.- Դեկտեմբեր 25

4. Ցիսուս ինչո՞վ մկրտուեցաւ:

- Ա.- Զեթ
- Բ.- Զուր
- Գ.- Միւռոն
- Դ.- Իւղ

5. Ցիսուս որո՞ւ կողմէ մկրտուեցաւ:

- Ա.- Տէր Հօր
- Բ.- Յովհաննէս Մկրտիչին
- Գ.- Վարդապետին
- Դ.- Քահանայապետին

6. Ի՞նչ կը կոչենք Ծնունդին
նախորդող երեկոն:

- Ա.- Զատիկ:
- Բ.- Զրօրինեք:
- Գ.- Խթում:
- Դ.- Բարեկենդան:
- Ե.- Եղբ տեղի կ'ունենալ Զրօրինեքը:

Ա.- Յունուար 6 ի պատարագէն ետք
Բ.- Յունուար 5 ի երեկոյեան
Գ.- Զատիկին
Դ.- Ծաղկազարդին

8. Ե՞րբ տեղի կ'ունենալ Շրագալոյցը:

Ա.- Յունուար 6 ի պատարագէն ետք
Բ.- Յունուար 5 ի երեկոյեան
Գ.- Բուն Բարեկենդանին
Դ.- Ծաղկազարդին

9. Այս տարի երբ պիտի տօնենք
Յովհաննէս Մկրտիչին ծննդեան
տօնը:

Ա.- Երկուշաբթի՝ Յունուար 19
Բ.- Չորեքշաբթի՝ Յունուար 14
Գ.- Շաբաթ՝ Յունուար 17
Դ.- Հինգշաբթի՝ Յունուար 15

10. Ցիսուսի յարութենէն առաջ,
Կիրակի օրը ի՞նչ կը կոչուէր:
 Ա.- Շաբաթ
 Բ.- Երկուշաբթի
 Գ.- Հինգշաբթի
 Դ.- Մէկշաբթի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. Եւ Զ. Պատարաներու անկիւն

1. Ցիսուսի Անուանակոչութիւնը
 անշարժ տօն մըն է: Ամէն
 տարի ե՞րբ կը տօնենք Ցիսուսի
 անուանակոչութիւնը:

Ա.- Յունուար 6

Բ.- Յունուար 1

Գ.- Յունուար 13

Դ.- Դեկտեմբեր 25

2. Մոգերը ի՞նչ նուիրեցին Ցիսուս
 Մանուկին:

Ա.- Ո---

Բ.- --դ----

Գ.- Զ-ու--

3. Ո՞վ էր հրէաստանի թագաւորը երբ
 Ցիսուս ծնաւ:

4. Ո՞վ էր Հռոմի կայսրը երբ Ցիսուս
 ծնաւ:

5. Հինգ տաղաւարներէն ո՞ր մէկը
 անշարժ տօն մըն է:

Ա.- Ս. Ծնունդ

Բ.- Ս. Յարութիւն

Գ.- Պայծառակերպութիւն կամ

Այլակերպութիւն

Դ.- Ս. Աստուածածնի վերափոխում

Ե. Խաչվերաց

6. Ս. Հոգին որո՞ւ վստամեցուցած
 էր թէ Տիրոջը օծեալը չտեսած պիտի
 շմեռնէր: (Պատասխանը գտնելու
 համար լուծէ՛ էջ 14-ի խաղը)

-----

7. Որո՞նք էին Մարիամ Աստուածածնի
 ծնողները:

Ա.- Յովակիմ եւ Աննա

Բ.- Սիմոն եւ Աննա

Գ.- Փանուէլ եւ Մարթա

Դ.- Յովակիմ եւ Եղիսափիէթ

8. Ցիսուսի յարութենէն ետք իր
 հետեւորդները ամէն Կիրակի օր կը
 հաւաքուէին եւ միասին կը ճաշէին:
 Այսօր այդ ճաշը ինչի՞ վերածուած է:

-----

9. Ցիսուսի մկրտութեան ընթացքին,
 Սուրբ Հոգին ինչի՞ կերպարանքով
 իջաւ Ցիսուսի վրայ:

-----

10. Ամբողջացո՞ւր ըստ Մարկոս 1.11-ին,
 Երկինքէն ձայն մը լսուեցաւ որ
 կ'ըսէր.

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

1. Անոնք որոնք Ս. Ծնունդը կը տօնեն
Դեկտեմբեր 25ի-ն, ե՞րբ կը տօնեն
մկրտութիւնը:
 Ա.- Յունուար 6
 Բ.- Յունուար 1
 Գ.- Յունուար 13
 Դ.- Դեկտեմբեր 25

2. Արեւմտեան Եւրոպայի քրիստոնեաները
ե՞րբ փոխեցին Ս. Ծննդեան տօնը Յունուար
6 Էն Դեկտեմբեր 25 ին:
 Ա.- 325 Նիկիոյ ժողովին
 Բ.- 451 Քաղկեդոնի ժողովին
 Գ.- 381 Կոստանդնուպոլսոյ ժողովին
 Դ.- 431 Եփեսոսի ժողովին

3. Հայաստանեայց Եկեղեցին ի՞նչ կը տօնէ
Դեկտեմբեր 25-ին:

Ս. Ս----- Ն-----

4. Գրէ շիտակ ժամանակագրական
շարքով հետեւեալ տօները: Ս. Ծնունդ,
Անուանակոչութիւն, Յովհաննու Կարապետ,
Ս. Սարգիս, Ղետինդեանց, Վարդանանց,
Բուն Բարեկենդան
 Ա.-
 Բ.-
 Գ.-
 Դ.-
 Ե.-
 Զ.-
 Է.-

5. Գրէ՛ շիտակ ժամանակագրական
շարքով Հինգ տաղաւարները. Ս. Ծնունդ,
Ս. Յարութիւն, Պայծառակերպութիւն
կամ Այլակերպութիւն, Ս. Աստուածածնի
վերափոխում, Խաչվերաց
 Ա.-
 Բ.-
 Գ.-
 Դ.-
 Ե.-

6. 2009 տարին Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Կիրակօրեայ Դպրոցներու քանի՞նրորդ
ամեակն է:

-----

7. Ս. Գրիգոր Աստուածաբան ո՞ր
տիեզերական ժողովին մասնակցեցաւ: Ո՞ւ
եւ ե՞րբ:

-----
 8. Ս. Աթանաս Աղեքսանդրիացի ո՞ր
տիեզերական ժողովին մասնակցեցաւ: Ո՞ւ
եւ ե՞րբ:

-----
 9. Ո՞վ էր վերջին մարգարէն: Այս տարի
ե՞րբ կը յիշատակենք անոր ծնունդը:

Ա. -----
 Բ. Յունուար --

10. Հոգեհանգիստը ո՞ր Եկեղեցւոյ
անդամներուն համար կ'ըլլայ:

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներ

80-Ամեակ

1929-2009

«Մաշտոցի Արձագանգ»ը կ'ողջունէ Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները իր հիմնադրութեան 80-Ամեակին առիթով։

Փառք կու տանք Աստուծոյ որ մեր ազգին շնորհեց այս օրինաբեր շարժումը։

Երախտագիտական զգացումներով կը վերակոչենք յիշատակը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Երջանկայիշատակ Սահակ Բ. Խապայեան Կաթողիկոսին, որուն նախաձեռնութեամբ հիմնուեցաւ Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները։

Մեր յաջորդող թիւերով պիտի անդրադառնանք Կիրակնօրեայ Դպրոցին մասին, եւ մասնաւրապէս անոր մուտքին Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ ծիրէն ներս։ Այս թիւով կը բաւականանք ներկայացնելով Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանը՝

«Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը։»

Մարկոս 10.14:

Եւ մաղթերգը (Խոսք՝ Էջ 8, Երաժշտութիւն՝ Էջ 9)

www.sourphagop.org/mashdots